

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Co/1/2023
Identifikačné číslo spisu:	1021201428
Dátum vydania rozhodnutia:	27.03.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1021201428.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a členov senátu JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a JUDr. Jany Haluškovej v právnej veci žalobcu EuroSpotrebiteľ, Kysucké Nové Mesto, Sládkovičova 1222/73, IČO: 51 428 148, zastúpeného Jaroslavom Šutým, proti žalovaným obchodným spoločnostiam 1/ A SMS, s.r.o., Bratislava, Šulekova 70, IČO: 35 830 387, zastúpenej advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária Roštár - Slovák, s.r.o., Bratislava, Révová 7, IČO: 36 858 731, 2/ Slovenská produkčná, a.s., Bratislava, Brečtanová 1, IČO: 35 843 624, 3/ LGM, s.r.o., Bratislava, Tomášikova 30C, IČO: 44 964 692, 4/ OKLAMČÁK PRODUCTION, spol. s r.o., Bratislava, Bzovicka 4, IČO: 35 713 241, o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach, vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 16C/3/2021, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 23. novembra 2022 sp. zn. 16C/3/2021, takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému 1/ a žalovanému 3/ náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

Žalovaným 2/ a 4/ sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Žalobou z 30. augusta 2021 sa žalobca domáhal, aby súd určil, že:

- v relevantnom období 2017 až 2021 neoprávnene podnikateľ, neoprávnene prevádzkovať ilegálne hazardné hry, predávať, organizovať, vyhlasovať, verejne vysielateľ a propagovať alebo sprostredkovať žalované ilegálne hry žalovanými v zmysle žalovaných pravidiel je a bolo hrou, ktorá nezaručuje všetkým hráčom rovnaké podmienky vrátane možnosti výhry, je a bola ilegálnou hazardnou hrou s neprijateľnými zmluvnými podmienkami, je a bola nekalou obchodnou praktikou žalovaných v neprospech spotrebiteľov,

- že žalované relevantné štatúty (hier) najmä v slovách v čl. 1 „1.1 Súťaž MISS SLOVENSKO (ďalej len „súťaž“) je súťažou dievčenskej a ženskej krásy na území Slovenskej republiky, s právom zúčastniť sa svetových súťaží Miss World, Miss International a Miss Supranational, a ktorej finálový galavečer sa

uskutoční dňa 07.08.2021 v Bratislave.“

„III. Podmienky pre Účastníčky, Semifinalistky a Finalistky

3.1 Účastníčka súťaže je osoba ženského pohlavia, ktorá vyplní prihlasovací formulár - Prihlášku a jej odoslaním súhlasí s podmienkami súťaže a zároveň sa zúčastní Základného kola súťaže - Online prihlasovanie.

3.2 Semifinalistka súťaže je osoba ženského pohlavia, ktorá postúpi zo Základného kola súťaže, bude vybraná a pozvaná Organizátorom a zúčastní sa Semifinále súťaže (ďalej len „Semifinalistka“).

3.3 Finalistka súťaže je osoba ženského pohlavia, ktorá postúpi zo Semifinále súťaže, bude vybraná Porotou vytvorenou Organizátorom a zúčastní sa Finále súťaže a finálového galavečera (ďalej len „Finalistka“).

3.4 Účastníčkou, Semifinalistkou a Finalistkou súťaže sa môže stať výhradne osoba ženského pohlavia spĺňajúca nižšie uvedené podmienky (ďalej len „Súťažiaca“):

- slovenská štátna príslušnosť,
- vek od 18 do 25 rokov (v deň finálového galavečera súťaže 07.08.2021),
- slobodná,
- bezdetná,
- bez plastického vylepšenia tela či tváre,
- bez výrazného tetovania,
- vyplnený a zaslaný prihlasovací formulár (Prihláška),
- súhlas so spracúvaním osobných údajov, ktorý je súčasťou Prihlášky,
- dodržiavanie protiepidemiologických opatrení v súvislosti s COVID-19 prijatých Organizátorom v priebehu súťaže a zverejnených na stránke miss-slovensko.sk, resp. oznámených Organizátorom priamo Účastníckam súťaže,
- bezúhonná (nemajúca záznam vo výpise z registra trestov) a absolútna neúčast' v materiáloch, v ktorých by osoba Účastníčky, jej meno, podobizeň alebo iný obrazový, zvukový alebo obdobný záznam mohol byť daný do súvislosti s výrobou erotických, pornografických materiálov, neprevádzkovanie prostitúcie alebo inej činnosti, ktorá je v rozpore s platnými právnymi predpismi na území SR alebo pravidlami slušnosti a morálky.

3.5 Pokiaľ Organizátor kedykoľvek v priebehu súťaže zistí, že Účastníčka, Semifinalistka, Finalistka (Súťažiaca) nespĺňa, poprípade porušuje podmienky súťaže, je oprávnený ju z ďalšieho priebehu súťaže vyradiť. O tom, či porušuje podmienky súťaže, rozhoduje výlučne Organizátor súťaže.

3.6 Finalistky sú povinné založiť si facebookový profil pre účely súťaže podľa zadania Organizátora súťaže ako „Verejne známa osoba“. V prípade, že Finalistky facebookový profil nemajú, sú povinné si účet založiť.

3.7 Finalistky sú povinné používať svoj Instagramový profil pre účely súťaže podľa zadania Organizátora súťaže. V prípade, že Finalistky Instagramový profil nemajú, sú povinné si účet založiť.

„VII. Ceny a dary

7.1 Ceny a dary budú Finalistkám udelené v závislosti od ich celkového umiestnenia vo Finále.

7.2 Finalistky svojou účasťou vo Finále súťaži berú na vedomie, že získanú cenu či dar nie je možné vymeniť za inú cenu alebo dar, ani nie je možné požadovať finančnú náhradu či inú kompenzáciu. Organizátor nezodpovedá za kvalitu a stav ceny či daru a akákoľvek prípadná reklamácia musí byť vykonaná prostredníctvom Organizátora u poskytovateľa tejto ceny či daru do súťaže.

7.3 Ceny a dary zo súťaže nie sú právne vymáhateľné a na ich poskytnutie nie je právny nárok.

7.4 Pod pojmom ceny a dary sa rozumie napr. finančné plnenie, poskytnutý tovar, služby, dovolenky, ubytovanie, cestovné lístky a/alebo letenky a pod. Odmietnutie ceny niektorou Finalistkou bude znamenať prepadnutie ceny.

7.5 Odovzdanie všetkých cien a darov predpokladá splnenie záväzkov ich poskytovateľov ceny a dary do súťaže dodať Organizátorovi. Organizátor nenesie zodpovednosť za nesplnenie záväzku poskytovateľa, prípadné omeškanie poskytovateľa s poskytnutím ceny a/alebo daru, alebo za stav, v ktorom bude cena a/alebo dar dodaný.“ Štatútu súťaže MISS SLOVENSKO 2021, a Úplne znenie čl. 2, čl. 3, čl. 5 a čl. 6, čl. 11, čl. 12 - Štatút reklamnej a propagačnej súťaže organizátora LGM, s.r.o. s názvom „EVA MISS Sympatia 2021, boli a sú neprijateľné zmluvné podmienky žalovaných v neprospech spotrebiteľov.

- že korumpovať spotrebiteľov, predávať, organizovať, vyhlasovať, verejne vysielat' a propagovať, sprostredkovať (skryté) ilegálne hazardné hry žalovanými v zmysle žalovaných štatútov s vkladom do hry získavaným cez prémiové elektronické (tele)komunikačné služby (MMS/SMS/hlasové volania/potvrdzujúce spätné SMS/potvrdzujúce spätné SMS) so zvýšenou cenou (tzv. prémiové elektronické komunikačné služby, resp. prémiové telekomunikačné služby), ich sprístupnenie a účasť pre osoby mladšie ako 18 rokov alebo osoby s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony alebo osoby vedené v registri vylúčených osôb z účasti na hazardných hrách (podľa § 34 Zákon o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov „ZoHH“); že propagácia, sprostredkovanie a ilegálny predaj „virtuálnych hracích žrebov“ prostredníctvom prémiových elektronických komunikačných služieb na vstup do žalovanej súťaže (hry) s vkladom do hry získavaným cez prémiové telekomunikačné služby so zvýšenou cenou (tzv. prémiové telekomunikačné služby); že propagácia, sprostredkovanie a ilegálny predaj „virtuálnych hlasovacích žrebov“ prostredníctvom prémiových elektronických komunikačných služieb na vstup do žalovanej súťaže (hry) s vkladom do hry získavaným cez prémiové telekomunikačné služby so zvýšenou cenou (tzv. prémiové telekomunikačné služby) ako kolektívna korupcia; že propagácia alebo sprostredkovanie propagácie hazardných hier alebo obdobných súťaží (hier) s vkladom do hry získavaným cez prémiové telekomunikačné služby so zvýšenou cenou (tzv. prémiové telekomunikačné služby) v čase od 06:00H do 22:00H v médiách alebo na verejnosti; že kolektívny alebo individuálny brainwashing („vymývanie mozgu“), bagatelizácia, propaganda a manipulácia s vedomím, podvedomím a nevedomím spotrebiteľov, že žalované vyššie špecifikované nekalé praktiky, žalované neprijateľné zmluvné podmienky, žalovaný štatút a žalovaná hra naplňajú minimálne objektívnu stránku skutkových podstat trestných činov najmä korupčné trestné činy ako i trestné činy najmä podľa § 211 Tr. zák. Ohrozovanie mravnej výchovy mládeže, podľa § 229 Tr. zák. Prevádzkovanie nepoctivých hier a stávok, podľa § 230 Tr. zák. Nepovolená prevádzka lotérií a iných podobných hier, podľa § 231 Tr. zák. a podľa § 232 Tr. zák. Podielníctvo, podľa § 233 Tr. zák. Legalizácia príjmu z trestnej činnosti, podľa § 235 Tr. zák. Úžera, podľa § 250 Tr. zák. Zneužitie účasti na hospodárskej súťaži, podľa § 251 Tr. zák. Neoprávnené podnikanie, podľa § 269 Tr. zák. Poškodzovanie spotrebiteľa, podľa § 269a Tr. zák. Nekalé obchodné praktiky voči spotrebiteľovi, boli a sú nekalými obchodnými praktikami žalovaných v neprospech spotrebiteľov.

Žalobca ďalej žiadal, aby súd právoplatnosťou tohto rozhodnutia zakázal pro futuro žalovaným používať žalované vyššie špecifikované nekalé praktiky a žalované vyššie špecifikované neprijateľné zmluvy alebo žalované vyššie špecifikované neprijateľné zmluvné podmienky alebo nekalé praktiky a neprijateľné zmluvné podmienky s rovnakým významom vo všetkých spotrebiteľských zmluvách alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou a aby mu priznal 100 % trov konania vyčíslených ex post po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej; alternatívne, aby o trovách konania rozhodol osobitným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2. Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 16C/3/2021-83 z 23. novembra 2022 rozhodol vo výroku I. tak, že žalobu zamietol. Výrokom II. žalovanému v 1. a 3. rade priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne samostatným uznesením súdny úradník. Výrokom III. žalovaným v 2. a 4. rade náhradu trov nepriznal.

2.1. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že v nadväznosti na predmet žaloby o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach je právne relevantné zodpovedanie otázky, či popísané konanie, resp. „diskriminačné nekalé praktiky“, sú nekalé obchodné praktiky, ako sa ich určenia žalobca žalobou domáha. Žalobca videl nekalé obchodné praktiky, označené v žalobe, vo vzťahu k Štatútu súťaže MISS SLOVENSKO 2021 z 31. marca 2021 a Štatútu reklamnej a propagačnej súťaže s názvom „EVA MISS Sympatia 2021“ z 28. júna 2021. Žaloval žalovaných 1/ až 4/ ako organizátorov týchto súťaží.

2.2. Zo znenia § 2 písm. a), b), e), f), i), p) zákona o ochrane spotrebiteľa vyplýva, že na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy

nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania; predávajúcim osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti alebo povolania, alebo osoba konajúca v jej mene alebo na jej účet; dodávateľom podnikateľ, ktorý priamo alebo prostredníctvom iných podnikateľov dodal predávajúcemu výrobok, a ktorého činnosť neovplyvňuje vlastnosti výrobku; výrobkom nová, použitá alebo upravená hnutelná vec, ktorá bola vyrobená, vyťažená alebo inak získaná, bez ohľadu na stupeň jej spracovania, a ktorá je určená na ponuku spotrebiteľovi, alebo pri ktorej možno predpokladať, že ju spotrebiteľ použije, ak sa táto vec dodáva za odplatu alebo bezodplatne; výrobkom je aj hnutelná vec, ktorá je súčasťou alebo príslušenstvom inej hnutelnej veci alebo nehnuteľnej veci, elektrina, plyn, voda alebo teplo určené pre spotrebiteľa; službou akákoľvek činnosť alebo výkon, ktorý je ponúkaný spotrebiteľovi odplatne alebo bezodplatne vrátane činností upravených osobitnými predpismi, nad ktorými vykonávajú dozor profesijné komory alebo iné orgány verejnej správy, ako sú uvedené v § 19; tým nie je dotknutá povinnosť mlčanlivosti podľa osobitných predpisov vrátane zákonom prenesenej právomoci profesijných komôr; obchodnou praktikou konanie, opomenutie konania, spôsob správania alebo vyjadrovania, obchodná komunikácia vrátane reklamy a marketingu predávajúceho, priamo spojené s propagáciou, ponukou, predajom a dodaním výrobku spotrebiteľovi.

2.3. Krajský súd v Bratislave zastával názor, že žalované subjekty nie sú spôsobilé vystupovať ako pasívne vecne legitimované v sporoch týkajúcich sa abstraktnej kontroly v spotrebiteľských veciach. Z uvedeného dôvodu, s poukazom na skutočnosť, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že by žalované subjekty boli spôsobilé vystupovať na strane žalovaného v týchto špecifických sporoch a zároveň sa ani nevyjadril k vyjadreniu žalovaných 1/ a 3/ a nereagoval na ich námietku, že nie sú spôsobilým subjektom na pasívnu legitimáciu v týchto typoch konania, sa Krajský súd v Bratislave nemôže stotožniť s tvrdením žalobcu, že žalovaní majú postavenie dodávateľa. Ich činnosť nemôže v žiadnom prípade predstavovať nekalé obchodné praktiky. Krajský súd v Bratislave preto považoval za potrebné žalobu zamietnuť.

2.4. Žalobca videl nekalé obchodné praktiky, označené v žalobe, vo vzťahu k súťažiam MISS SLOVENSKO 2021 a EVA MISS Sympatia 2021. K tomuto Krajský súd v Bratislave uvádza, súhlasne s argumentáciou žalovaných 1/ a 3/, že podmienky žalovaných súťaží neboli v žiadnom prípade nastavené v neprospech súťažiacich, súťažiacim nevznikali žiadne neprimerané povinnosti, ani záväzky. Súťažiaci boli riadne oboznámení s podmienkami súťaží a účasť v nich bola na báze dobrovoľnosti. Preto žiadne z ustanovení Štatútu Propagačnej súťaže, ani Štatútu Súťaže krásy, nemožno považovať za neprijateľné zmluvné podmienky, ani nekalé obchodné praktiky.

2.5. V posudzovanej veci, odhliadnuc od tej skutočnosti, že žalobca žaloval subjekty, ktoré nedisponovali pasívnou vecnou legitimáciou v tomto konaní, neuviedol ani, čo podľa jeho názoru spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán. Nešpecifikoval zmluvu medzi spotrebiteľom a žalovaným 1/ až 4/ a rovnako tak v žalobe absentuje, aká škoda vznikla týmto konaním spotrebiteľom. S poukazom na vyššie uvedené bolo možné konštatovať, že žalobca neunesol dôkazné bremeno svojich tvrdení v žalobe.

2.6. V zmysle § 302 CSP žalobu na abstraktnú kontrolu v spotrebiteľských veciach možno podať len proti dodávateľovi zodpovedajúcemu definícii dodávateľa podľa spotrebiteľského práva, pričom žalovaného 1/ až 4/ nepochybne nemožno v tomto zmysle za dodávateľa považovať. Vzhľadom na vyššie ustálený záver súdu o absencii základných skutkových a právnych predpokladov nevyhnutných pre konštatáciu existencie pasívnej vecnej legitimácie žalovaného 1/ až 4/ v danom žalobcom iniciovanom konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach, súd nevykonával ďalšie žalobcom navrhované dôkazy nad rámec žalobcom predložených listinných dôkazov, keďže žiaden z navrhovaných dôkazov nedisponuje spôsobilosťou akýmkoľvek spôsobom ovplyvniť záver súdu o nedostatku pasívnej vecnej legitimácie žalovaného v danom konaní a s tým súvisiacej potrebe zamietnutia predmetnej žaloby.

2.7. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 262 ods. 1 CSP, s odkazom na princíp pomeru úspechu strán v konaní (§ 255 ods. 1 CSP) a vyslovil, že žalovaní 1/ a 3/, ako procesne plne úspešné strany v konaní, majú nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške nároku žalovaných 1/ a 3/ rozhodne súdny úradník, samostatným uznesením. Žalovaní 2/ a 4/ by mali nárok na náhradu trov konania, pokiaľ by im trovy vznikli. Nakoľko bolo v čase rozhodovania súdu zrejmé, že im žiadne trovy konania nevznikli, rozhodol súd tak, že žalovaným 2/ a 4/ náhradu trov

konania nepriznáva.

3. Proti výroku I. a II. rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie, ktoré odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f), g) a h) CSP. Odvolateľ namietol vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, predčasnosť rozhodnutia, nevykonanie a dôsledné nezistenie skutkového stavu, nesprávne právne posúdenú otázku pasívnej vecnej legitímácie žalovaných a odmietnutie spravodlivosti. Zistený stav považoval za neúplný a požadoval, aby odvolací súd nariadil súdu prvého stupňa riadne zistiť skutkový stav, najmä zabezpečiť do spisu všetky relevantné zmluvy SMS hráčov účastníkov konania, protokoly o odovzdávaní výhier, o ich zdanení a riadnom a spravodlivom žrebovaní, o počte SMS hráčov a predaných SMS žrebov, o výnosoch (príjmoch) z predaja audio-textových SMS žrebov, a zmluvy ostatných súťažiacich v napadnutých hrách. Žalované zmluvy považuje za návrh elektronickej spotrebiteľskej zmluvy širokej verejnosti, tzv. spotrebiteľskú ofertu a zároveň za multilaterálnu spotrebiteľskú zmluvu uzatvorenú medzi hrajúcimi SMS spotrebiteľmi a hrajúcimi súťažiteľmi (pozitívne diskriminovanými niektorými) ženami zúčastňujúcimi sa v žalovanej súťaži.

3.1. Odvolateľ uviedol, že žalované subjekty sú v materiálnom zmysle obchodníci dodávajúci svoje komerčné služby konzumentom - spotrebiteľom, preto je daná ich pasívna vecná legitímácia a vec sa týka ochrany práv spotrebiteľov i žalobcu ako združenia oprávneného chrániť práva ohrozovaných a poškodzovaných spotrebiteľov v rámci abstraktnej kontroly.

3.2. Nesúhlasil tiež s názorom odvolacieho súdu, podľa ktorého žalobca nešpecifikoval zmluvu medzi spotrebiteľom a žalovaným v 1. až 4. rade a rovnako tak v žalobe absentuje, aká škoda týmto konaním spotrebiteľom vznikla. Odvolateľ uviedol, že predmetom konania je nárok žalobcu opierajúci sa o ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa upravujúce právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie zodpovedá.

3.3. V doplnení odvolania podaného v lehote žalobca poukázal na to, že žaloba nepochybne smeruje proti reálnym porušovateľom a zmluvným stranám participujúcim na žalovaných obchodných praktikách, na žalovaných zmluvách, ktorí sa fakticky podieľali na neoprávnenej prevádzke a ilegálnom propagovaní napadnutých zmlúv, ilegálnom SMS inkase vkladov - nákladov spotrebiteľov a žalovaných ilegálnych hier, preto na vyvodenie solidárnej zodpovednosti voči každému porušovateľovi postačuje faktická účasť žalovaných na praktikách ako protiprávnom konaní, pretože každý obchodník má povinnosť zdržať sa neoprávnených zásahov do práv spotrebiteľov v zmysle ust. § 415 OZ ako i v zmysle všeobecného zákazu organizovania a propagácie ilegálnej (skrytej) hazardnej hry klamlivo označenej ako spotrebiteľská alebo propagačná.

3.4. Rozsudku súdu prvej inštancie vytkol nedostatočné odôvodnenie pretože sa nedá riadne o skutku polemizovať v rámci odvolania, skutok nie je riadne opísaný, z čoho plynie nepreskúmateľnosť a nepresvedčivosť.

3.5. Namietol nesprávny právny postup v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP, keďže stranám nebol predložený predbežný právny názor súdu písomnou formou ani stanoviskom súdu v zmysle ust. § 168 a nasl. CSP a tiež žalobcovi nebolo doručené oznámenie alebo upovedomenie o termíne vyhlásenia rozsudku, ide o spor s ochranou slabšej strany, čím mu bolo znemožnené uskutočňovať jemu patriace procesné práva strategicky tesne pred vyhlásením rozsudku.

3.6. Záverom žiadal odvolací súd napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie, nariadiť súdu prvej inštancie riadne zistiť vo veci skutkový stav a prikázať rozhodnutie o predmetnej veci inému kvalifikovanému senátu prvostupňového súdu.

4. K podanému odvolaniu sa vyjadril žalovaný v 3. rade. Napadnutý rozsudok považuje za skutkovo a právne správny. Odvolateľ v odvolaní neuviedol žiadne nové skutočnosti a zotrval na svojich tvrdeniach uvedených v žalobe. Odvolaciemu súdu navrhol potvrdiť napadnuté rozhodnutie ako vecne správne a zaviazat žalobcu na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

5. Žalovaný v 1. rade rovnako uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za vecne správny a zákonný. Navrhol odvolaciemu súdu potvrdiť ho a priznať žalovanému v 1. rade náhradu trov konania v plnom rozsahu.

6. Najvyšší súd ako súd odvolací (§ 31 ods. 2 CSP) po zistení, že prvé odvolanie smeruje proti rozsudku, proti ktorému je prípustné (§ 355 ods. 1 CSP). Bolo podané oprávnenou osobou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) bez nariadenia pojednávania [§ 385 ods. 1 CSP a contrario za použitia § 177 ods. 2 písm. c) a § 304 CSP], dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

7. Po rozhodnutí Krajského súdu v Bratislave ako prvostupňového súdu a pred rozhodnutím o odvolaní Najvyšším súdom Slovenskej republiky nadobudol účinnosť zákon č. 261/2023 Z. z. o žalobách na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o žalobách na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov“), ktorý zmenil právnu úpravu v konaniach o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach a aj príslušnosť súdov s účinnosťou od 25. júla 2023. Preto bolo v odvolacom konaní potrebné najprv ustáliť, podľa ktorej právnej úpravy sa konanie dokončí.

8. Podľa § 9 písm. a) zákona o žalobách na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov na konanie v sporoch v spotrebiteľských veciach podľa tohto zákona je príslušný Mestský súd Bratislava IV pre obvody Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Trnave a Krajského súdu v Nitre.

9. Podľa § 27 ods. 4 zákona o žalobách na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov, ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie o žalobe na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov sa vzťahuje Civilný sporový poriadok.

10. Podľa § 471e CSP konania o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach začaté a právoplatne neskončené do 24. júla 2023 sa dokončia podľa tohto zákona v znení účinnom do 24. júla 2023 na súdoch vecne a miestne príslušných podľa predpisov účinných do 24. júla 2023; to neplatí, ak podľa osobitného predpisu výkon súdnictva prechádza z vecne a miestne príslušného súdu na iný súd.

11. Podľa § 34 ods. 3 CSP o odvolaní proti rozhodnutiu krajského súdu rozhoduje najvyšší súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Podľa § 36 ods. 2 CSP príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

13. Ustanovenie § 471e CSP predstavuje procesné ustanovenie intertemporálnej povahy, ktorým sa určuje režim dočasného, prechodného (intertemporálneho) spolupôsobenia skoršej a neskoršej právnej úpravy; teda vzájomný vzťah týchto úprav. Nosným pojmovým znakom procesnej intertemporality je princíp okamžitej aplikovateľnosti novej procesnej úpravy na všetky konania prebiehajúce na súde a začaté podľa doterajších (zrušených) predpisov. Účelom princípu okamžitej aplikovateľnosti nových procesných noriem, teda použiteľnosti nových procesných ustanovení na konania začaté a prebiehajúce podľa doterajšej právnej úpravy, je zabezpečiť taký procesný priebeh jednotlivých konaní, ktorý nepripúšťa alternatívne a v dôsledku toho sporné výklady pre časovú pôsobnosť príslušných predpisov alebo ich jednotlivých ustanovení (m. m. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. októbra 2014, sp. zn. PL. ÚS 107/2011, uznesenie z 12. apríla 2018, sp. zn. II. ÚS 185/2018, uznesenie z 22. septembra 2020, sp. zn. III. ÚS 349/2020, nález z 8. februára 2023, sp. zn. II. ÚS 451/2022).

14. Ustanovenie § 471e CSP je výnimkou z princípu okamžitej aplikovateľnosti novej procesnoprávnej úpravy konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach v znení účinnom od 25. júla 2023 a vzťahuje sa výlučne na konania začaté a právoplatne neskončené na súdoch vecne a miestne príslušných.

15. Príslušnosť súdu na konanie o odvolaní, t. j. na konanie v druhej inštancii, sa označuje ako funkčná príslušnosť. Ustanovenie § 471e CSP explicitne neupravilo, že konania o odvolaní začaté a právoplatne neskončené do 24. júla 2023 sa dokončia na súde funkčne príslušnom podľa predpisov účinných do 24. júla 2023 a zároveň funkčná príslušnosť nie je explicitne upravená ani v zákone o žalobách na ochranu

kolektívnych záujmov spotrebiteľov. V súlade s § 27 ods. 4 zákona o žalobách na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov je preto v konaní potrebné postupovať podľa všeobecných ustanovení o funkčnej príslušnosti upravených v Civilnom sporovom poriadku. Keďže odvolanie bolo podané proti rozhodnutiu krajského súdu, funkčne príslušným na rozhodovanie v odvolacom konaní je v súlade s § 34 ods. 3 CSP najvyšší súd.

16. Odvolací súd je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, na základe čoho sa pri posudzovaní odvolania zaoberal len námietkami uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozsudku. Oboznámením sa s obsahom spisu a odôvodnením napadnutého rozsudku odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správnym procesným postupom zistil skutkový stav veci, dospel ku skutkovým zisteniam a vec právne posúdil, na základe čoho dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, ktorý v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosť rozhodnú pre posúdenie veci a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s § 220 ods. 2 CSP. Na zdôraznenie správnosti rozsudku krajského súdu odvolací súd uvádza nasledovné:

17. Odvolací súd konštatuje, že v konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach ide o konanie, v ktorom sa preskúmava neprijateľnosť zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve, resp. v iných zmluvných dokumentoch a aj nekalých obchodných praktík, mimo rámca okolností konkrétneho prípadu. Výsledkom tohto konania je záväzné stanovenie toho, či sa zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve bude považovať ex nunc za neprijateľnú, resp. obchodná praktika za nekalú alebo nie.

18. Podľa § 52 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

19. Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

20. Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

21. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, podnikaním sa rozumie sústavná činnosť vykonávaná samostatne podnikateľom vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku alebo na účel dosiahnutia merateľného pozitívneho sociálneho vplyvu, ak ide o hospodársku činnosť registrovaného sociálneho podniku podľa osobitného predpisu.

22. Podľa § 301 CSP konanie o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach je konanie, v ktorom súd skúma neprijateľnosť zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou a nekalé obchodné praktiky nezávisle od okolností konkrétneho prípadu.

23. Definícia spotrebiteľského sporu je upravená v § 290 CSP. Za spotrebiteľský spor sa považuje spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom, vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou. Pri posúdení, či nárok súvisí so spotrebiteľskou zmluvou treba vychádzať z hmotného práva, pričom musí byť naplnené kritérium, že ide o spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Aspekt sporu vyplývajúceho zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou je zachovaný aj v prípade, ak sa spor týka iných zmluvných dokumentov súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou. Základný predpoklad na to, aby súd mohol konať o abstraktnej kontrole je to,

že spor sa týka spotrebiteľa a dodávateľa a vyplýva zo spotrebiteľskej zmluvy alebo ide o súvisiaci spor.

24. Súd prvej inštancie žalobu zamietol z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaných, ktorých nepovažoval za dodávateľov podľa spotrebiteľského práva a z toho dôvodu aj nevykonával ďalšie žalobcom navrhované dôkazy nad rámec žalobcom predložených listinných dôkazov, keďže žiaden z navrhovaných dôkazov nedisponoval spôsobilosťou akýmkoľvek spôsobom ovplyvniť záver súdu o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v danom konaní a s tým súvisiacej potrebe zamietnutia predmetnej žaloby. Žalobca nepreukázal, že by žalované subjekty boli spôsobilé vystupovať na strane žalovaného v týchto špecifických sporoch a zároveň sa ani nevyjadril k vyjadreniu žalovaných 1/ a 3/ a nereagoval na ich námietku, že nie sú spôsobilým subjektom na pasívnu legitímáciu v týchto typoch konania, Krajský súd v Bratislave sa nemohol stotožniť s tvrdením žalobcu, že žalovaní majú postavenie dodávateľa. Ich činnosť nemôže v žiadnom prípade predstavovať nekalé obchodné praktiky. Krajský súd v Bratislave preto považoval za potrebné žalobu zamietnuť. Žalobca videl nekalé obchodné praktiky, označené v žalobe, vo vzťahu k súťažiam MISS SLOVENSKO 2021 a EVA MISS Sympatia 2021. K tomuto Krajský súd v Bratislave uviedol, súhlasne s argumentáciou žalovaných 1/ a 3/, že podmienky žalovaných súťaží neboli v žiadnom prípade nastavené v neprospech súťažiacich, súťažiacim nevznikali žiadne neprimerané povinnosti, ani záväzky. Súťažiaci boli riadne oboznámení s podmienkami súťaží a účasť v nich bola na báze dobrovoľnosti. Preto žiadne z ustanovení Štatútu Propagačnej súťaže, ani Štatútu Súťaže krásy, nemožno považovať za neprijateľné zmluvné podmienky, ani nekalé obchodné praktiky.

25. Odvolací súd sa plne stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie. Z obsahu podaného odvolania Najvyšší súd uvádza, že žalobca argumentuje v dvoch rovinách, jednou je účasť SMS hráčov (spotrebiteľov) na hlasovaní, ktorých opisuje ako „primárnych gembliacich cez vysokotarifné SMS o výhry“ pričom sa žalovaní mali bez licencie na podnikanie opakovane dopúšťať agresívnych nekalých praktík v zmysle SMS hier (čo odvolateľ uviedol v žalobe) a druhá rovina sú „tie, ktoré v sekundárnej súťaži gemblia o tituly MISS“. Súčasťou odvolania sú s konaním nesúvisiace prílohy Podnet na Úrad pre reguláciu hazardných hier z 21. októbra 2022, Štatút spotrebiteľskej súťaže „Vyhráj auto“ a uznesenie NS ČR 5Tdo/52/2021 z 27. januára 2021.

26. Súd prvej inštancie dospel k správnym právnym záverom, keď konštatoval nedostatok pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaných. Pasívna vecná legitímácia je jedným z predpokladov úspešnosti žaloby, pričom žalovaní v 1. rade a v 3. rade vo svojom vyjadrení k žalobe namietali, že nie sú pasívne vecne legitimovaní. Súd prvej inštancie v odôvodnení konštatoval, že ich činnosť nemôže predstavovať nekalé obchodné praktiky, rovnako tak vo vzťahu k účasti na súčasti MISS SLOVENSKO 2021 a EVA MISS Sympatia 2021 bola účasť dobrovoľná, založená na slobodnom rozhodnutí, žiadne z ustanovení Štatútu propagačnej súťaže ani štatútu súťaže krásy nemožno považovať za neprijateľné zmluvné podmienky. Nedostatok pasívnej vecnej legitímácie, ako jednej z procesných podmienok konania je dôvodom na zamietnutie žaloby.

27. Žalovaný v 1. rade vo svojom vyjadrení uviedol, že zo štatútu reklamnej a propagačnej súťaže organizátora LGM s.r.o. s názvom EVA Miss Sympatia 2021 vyplýva, že vzťah súťažiacich a organizátora nie je vzťahom spotrebiteľským, ale má povahu samostatného záväzkového vzťahu. Vo vzťahu k propagačnej súťaži uviedol, že nie je organizátorom tejto súťaže, je výhradne technickým realizátorom propagačnej súťaže. Žalovaný v 3. rade sa k propagačnej súťaži vyjadril v zmysle, že štatút tejto súťaže nepredstavuje neprijateľné zmluvné podmienky, účasť na súťaži bola dobrovoľná, výber výhercu bol náhodný a dokonca overený notárom. Žalovaný v 4. rade uviedol, že obchodné praktiky použité v súvislosti so zabezpečením a realizáciou národnej súťaže krásy nie sú neprijateľnou zmluvnou podmienkou a nekalou obchodnou praktikou v neprospech spotrebiteľov. Nejde o hazardnú hru, ako argumentuje žalobca.

28. Odvolateľ namietal odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f), g) a h) CSP. Vyhodnotiac obsah odvolania spolu s doplnením odvolania žalobca namietal nesprávny úradný postup, kedy mu súdom prvej inštancie nebol predložený predbežný právny názor súdu v zmysle ust. § 168 a

nasl. CSP a nebol informovaný o predpokladanom dni rozhodnutia, a to aj napriek tomu, že je slabšou stranou v konaní.

29. Najvyšší súd uvádza, že ani jedna zo žalobcom uvedených námietok nie je relevantná. V súlade s ust. § 168 ods. 1 CSP ak súd nerozhodne inak, nariadi pred prvým pojednávaním predbežné prejednanie sporu. Ods. 2 tohto ustanovenia ďalej upravuje, že ak nie je ustanovené inak, vzťahujú sa na predbežné prejednanie sporu ustanovenia o pojednávaní. Vo vzťahu k predbežnému prejednaniu sporu v zmysle ust. § 168 CSP odvolací súd uvádza, že ide o fakultatívny inštitút, ktorý súd môže, ale nemusí využiť, na jeho uplatnenie nie je právny nárok a záleží len na posúdení sudcu s prihliadnutím na konkrétne okolnosti prípadu, či sa tento rozhodne aplikovať. V súlade s ust. § 304 CSP pojednávanie v konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach nie je potrebné nariaďovať.

30. Vo vzťahu k ďalšiemu nedostatku procesného postupu, neinformovaní o vyhlásení rozsudku odvolací súd uvádza, že aj táto námietka je nedôvodná. V súlade s ust. § 219 ods. 3 CSP vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiadala, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami. V konaní šetrením v spise má odvolací súd za preukázané, že súd prvej inštancie vyvesil na úradnej tabuli súdu 28. októbra 2022 oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku 23. novembra 2022. Súčasťou spisového materiálu nie je žiadne podanie, ktorým by žalobca osobitne žiadal súd oznámiť mu miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku elektronickými prostriedkami. Súd konštatoval, že oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku bolo v zákonom stanovenej lehote zverejnené na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Bratislave, čím boli splnené podmienky podľa § 219 ods. 1, 3 CSP. Aj táto námietka je nedôvodná. Nemožno súhlasiť ani s argumentáciou žalobcu v časti, v ktorej tvrdí, že ide o spor s ochranou slabšej strany, nakoľko žalobca je právnickou osobou, ktorá aj v žalobe deklaruje v zmysle svojich stanov hájiť okrem iného aj záujmy spotrebiteľov.

31. Poukazujúc na uvedené, rozhodol odvolací súd spôsobom uvedeným v enunciiate rozsudku.

32. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalovaní v 1. až 4. rade mali v konaní plný úspech, žalovaní v 1. rade a v 3. rade sa vyjadrili k odvolaniu a odvolací súd im priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu, úspešnému žalovanému v 2. rade a v 4. rade súd náhradu trov nepriznal, lebo im žiadne nevznikli.

33. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné

práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP (§ 447 písm. e) CSP).